

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

มหากัจฉีมันโง่ถึงขนาดนั้นเชียวหรือ

ทองคำเมื่อวานนี้พักเครื่อง ดอลลาร์ได้ ๑๑๐ ดอลลาร์ รวมทองคำทั้งหมดได้ ๒๒๕๙ กิโล ยังขาดทองคำอยู่อีก ๑๗๔๑ กิโล จะครบจำนวน ๔๐๐๐ กิโล กรุณาทราบไว้ตลอดไป หนุนเข้ามาเรื่อย ต้องหนุนเรื่อย ๆ ไปเลยนะ นี่ใครได้ไปหาเตรียมน้ำแล้ว ยัง น้ำเตรียมมารดศพ เมื่อวานนี้ทองคำตาย ได้หาน้ำมารดศพทองคำเมื่อวานนี้ ทองคำตาย ถ้ารดบางที่อาจจะฟื้นก็ได้ หรือรด กุสลา กันไปเลยก็ไม่ทราบ เมื่อวานนี้ทองคำตาย หมดทั้งประเทศไทยทองคำไม่ได้สักสตางค์เลย แสดงว่าตายกันทั้งประเทศเมื่อวาน สลบนะ ใครจะมาเป่าฟู่ ๆ ขึ้นให้ฟื้นเป่านะ ไม่เป่าแล้วจมไปเลยนะ เมื่อวานนี้ ๖๒ ล้านคนทองคำไม่ได้แม้สตางค์หนึ่ง เป็นยังไงชาติไทยเรา จะว่าแต่พักเครื่อง ๆ พักเครื่อง มันจะลงทะเลนี้ พักไปพักมาใช่ไหมละ ไม่ได้ ต้องดิถี เตรียม กุสลา ธมฺมา เตรียม กุสลา ทองคำ แล้วเตรียมน้ำรดให้ฟื้น ไม่ฟื้นก็เรียกว่าน้ำอาบศพไปเลย ศพทองคำเมื่อวานนี้

วันนี้วันที่ ๗ วันที่ ๘ พัก วันที่ ๙ ก็ไปหนองผือ พักค้ำนั้นคืนหนึ่ง ตอนกลางคืนก็เทศน์ ตอนเช้าไม่ค่อยมีอะไร ก็พูดเป็นธรรมดา หลังจากนั้นแล้วก็ออกเดินทางไป กุดไห เขานิมนต์ไปรับผ้าป่าเขา เพราะเราเคยไปพักไปอยู่ที่นั่นที่กุดไหนะ พอรับผ้าป่าเสร็จแล้วก็ออกเดินทางกลับมาทางวาริชภูมิ วันที่ ๑๐ นะ ค้างที่หนองผือคืนหนึ่ง ถ้าเรื่องพ่อแม่ครูจารย์แล้วเราอ่อนไปเลยทุกอย่าง อ่อนนิ่ม กราบราบเลย ถึงขนาดนั้นนะเราถึงใจกับพ่อแม่ครูจารย์มัน ว่าอะไรเราก็ไม่ถนัด ถ้าว่าทั้งพ่อทั้งแม่แล้วซึ่งนะ เพราะฉะนั้นจึงเรียกพ่อแม่ครูจารย์

อย่างที่พูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังก่อนฉันจึงหัน พูดถึงเรื่องท่านเอาผ้าห่มท่านไป บังสุกุลให้เรา ฟังซินะ ท่านทำกับเราในหนองผือเราไม่เคยเห็นที่ไหนท่านทำกับใครนะ แต่กับเราทำให้สะดุดตลอดเวลา ไปบิณฑบาตมานี้เราได้อะไร เพื่อนฝูงมีมากขนาดไหนเราไม่สนใจกับใครเลย ท่านจับเราได้อย่างไร เราไม่ได้บอกว่าเราสมทานธุดงค์นะ คือเอาเฉพาะของที่ตกมาในบาตรเท่านั้น นอกนั้นไม่เอาเลย บิณฑบาตได้มาก็ขึ้นก็ตามไม่สนใจ มาจัดปั๊บปั๊บ ๆ พอเสร็จแล้วเราก็เอาผ้าบาตรปิดปั๊บ แล้วเอาผ้าอาบน้ำทับแล้วสอดเข้าไปไว้ข้างฝา พระยุ่งไม่ได้นะ จากนั้นปั๊บก็มาจัดอาหารถวายท่านทุกอย่าง ๆ

เราจะดูแลทุกอย่างหมดเลย ถึงไปนั่งฉัน แล้วอยู่ ๆ ท่านเตรียมของท่านไว้แล้ว พอเราเอาบาตรของเราออกมาจัดจะฉัน คือได้อะไรก็ช่างเถอะเราไม่ได้สนใจขนาดนั้น

แหละ เรื่องอาหารการขบการฉัน เรียกว่ามันพุ่ง ๆ อยู่กับธรรมอย่างว่าละซิ เพราะฉะนั้นมันถึงรุนแรง ทุกอย่างรุนแรงเพื่อธรรม ๆ เป็นตายไม่สนใจ เรื่องความมุ่งมั่นต่อธรรมนี้มุ่งขนาดนั้น ที่นี้พอมานั่งจะฉันแล้ว ท่านจัดไว้แล้วนะในบาตรของท่าน ปูบปูบมาแล้ว เอ้า ใส่บาตรหน่อย ๆ ศรัทธามาสาย ๆ ก็ท่านทำเราจะทำยังไง ท่านมาเปิดฝาบาตร เปิดปูบท่านใส่เลย เราก็นั่งเพราะความเคารพ ถ้าท่านใส่ให้ก็ฉันทุกครั้งเลย

นาน ๆ ท่านจะใส่ให้ทีหนึ่ง ท่านก็ไม่ซ้ำซากนะ ใครจะเหมือนท่านว่างั๊เลย จอมปราชญ์สมัยปัจจุบันหาที่ต้องติไม่ได้ เราพูดอย่างนี้เลย หลวงปู่มั่นนี่จอมปราชญ์ในสมัยปัจจุบัน รอบทั้งข้างนอกข้างในหมดเลย มาใส่บาตรปูบปูบถึงแล้วนะ ท่านนั่งอยู่นั้นเรานั่งอยู่นี้ ท่านเตรียมไว้แต่เมื่อไรเราไม่รู้ ปูบปูบมา ขอใส่บาตรหน่อย ๆ ศรัทธามาสาย หรือบางทีก็ว่าสมณะบริโศค คือธรรมดาใครมาใส่เราไม่ได้ พระเณรกลัวทั้งวัดนั้นแหละ รองพ่อแม่ครูจารย์ลงมา ไม่ใช่คุณนะ กลัวจริง ๆ พระเณรกลัวมากกลัวเรา เพราะนิสัยเป็นอย่างที่เห็นนี่ละ

ยังอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์เวลาหนุ่มน้อยมันยิ่งคล่องตัวกว่านี้ ทุกสิ่งทุกอย่างถึงหมด ๆ กับพระกับเณรนี่เห็นเรานี้ โอ๊ย หมอบราบไปเลย ระวัง กลัว ท่านก็ยังใส่บาตรเรา สรุปลงแล้วนะ ท่านใส่ นาน ๆ ท่านใส่สักทีหนึ่ง ท่านรู้ได้ยังไงว่าเราสมมาทาน รุดงค์ ใส่บาตรนี่ก็เป็นทีประทับใจ แล้วท่านไปดูเราได้ยังไงว่า เราห่มผ้าห่มผ้าผวยหรือไม่ ท่านยังเอาผ้าของท่านเอง ท่านห่มอยู่ทุกวัน ก็เราตากเราพับเราเก็บทุกวัน ก็เราเป็นผู้ดูแลอยู่ตลอด เวลาเราไม่อยู่ละซี ท่านก็เอาผ้าพับเรียบร้อย ดูทุกอย่างนะเราก็ดี พับอย่างเรียบร้อยทุกอย่าง แล้วก็เอาเทียน มีดอกไม้ แล้วไปเหน็บไว้ข้างบน วางบนที่นอนเราเลยนะ พอเราไปปูบ มาดู เอ้า ใครเอาผ้ามาบังสกุล อัยตาย นี่มันผ้าพ่อแม่ครูจารย์นี่ ก็เราเก็บเราพับเราตากอยู่ทุกวัน แล้วกันทำใจ

เราก็ยกมือไหว้กราบท่านแล้วก็ชักบังสกุล ผ้าผืนนั้นเราห่ม แน่ะก็อย่างนั้นแล้วคือท่านไม่ได้เอาผืนใหม่มาบังสกุลนะ ท่านกลัวเราไม่ใช่ ท่านเอาของท่านเองเลย ท่านมัดเราแบบนั้น เข้าใจไหมละ เอาผ้าท่านห่มอยู่ทุกวัน ๆ มาบังสกุลเราเลย นี่เราก็ได้ห่มแล้วท่านรู้ได้ยังไงว่าเราไม่ห่มผ้าห่ม ดุชิ พระเณรทั้งวัดรู้หรือไม่รู้ก็ไม่ทราบ แต่ท่านทำไม่รู้ พิจารณาซิ นี่อันหนึ่งที่ถึงใจเรา อีกอันหนึ่งพูดกันตกลงถึงเรื่องว่าจะไปเอาเปลือกน่อง ไปย่นเปลือกน่อง ท่านพูดปรารภถึงเปลือกน่อง มันนิ่มดีนะท่านว่า แต่ว่าแถวนี้ไม่มี โอ้ มีเราว่างั้น มีอยู่ที่ไหนท่านถาม อยู่ที่นั่นภูเขาทางทิศใต้สกุลๆ เราไปเที่ยวทางโน้นมา โอ๊ย มี ทางโน้นมีเยอะ มีเท่าต้นเสา ๆ ย่นพอดี ๆ กระทบจะไปหามาให้เรบอกงี้เลย ท่านก็ไม่ว่าอะไร

เราก็กราบเรียนย่าเข้าอีก ท่านก็เหมือนอนุญาตด้วยความนิ่งแหละ พอตกลงแล้วเราจะไปเอาเปลือกน่องนี้ มีมากกว่านั้น อยู่หน้าถ้า จะให้ญาติโยมเขาไปหาให้ สั้นยาวขนาดไหนได้ทั้งนั้น ที่นี้เวลาตกลงกันเรียบร้อยแล้ว วันพรุ่งนี้เช้าเราจะออกแต่เช้าเข้าไปกราบเรียนท่านตอนกลางคืนตอนค่ำ ว่าวันพรุ่งนี้เช้ากระผมจะได้ออกแต่เช้าเลย พอสว่างก็ออกเลยออกไปฉันทงกันที่โน่น ถนนใหญ่ทางไปสกลนคร ต้องข้ามภูเขากออกไป ไปฉันทงบางยาง ที่นี้เราก็จัดบริหารของเรา อะไร ๆ ที่จำเป็น ๆ ใส่ย่ามใบหนึ่งไว้แล้วก็เอาไปวางไว้ที่นอนเรานั้นแหละ เราก็ส่งเสียพระไว้ นี่วันพรุ่งนี้เช้าผมจะออกแต่เช้า พอฉันเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เอาย่ามนี้ออกไปเก็บเสียนะ

คือหนุมนักัดแหลกหมด ต้องเอาเก็บไว้เป็นที่ แล้วให้พระไปเก็บไว้เสีย ส่งพระเรียบร้อยแล้ว พอตอนเช้าเราก็ออกแต่เช้าเลย ที่นี้พอฉันทงกันเสร็จแล้ว ปกติท่านก็ไม่คุยกับใคร นอกจากพูดกับเราบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ตอนฉันทงกันเสร็จแล้วคุยกันเล็ก ๆ น้อย ๆ นี่พระเณรเล่าให้ฟังนะ ฉันทงกันเสร็จแล้วปู่ป้าลูกไปเลย ตรงแนวไปกุฎิเราเลย กุฎิเรามันอยู่เตี้ย ๆ ท่านขึ้นไปเลย ย่ามเราก็วางอยู่นั้นที่เราส่งพระเรียบร้อยแล้วให้พระไปเก็บ กลัวหนูจะมากัดตอนกลางคืนที่เราไม่อยู่ เพราะจะไปค้างหลายคืนอยู่ สักสามสี่คืนนั้นละ

ท่านบึ้งจากนี้ไปก็ขึ้นกุฎิเราเลย ไปเอาย่ามเราออกมา สะพายลงมาเลยเที่ยวนะ ลงมานี้พระเณรก็รุมเข้ามา ใครก็ไม่กล้าเข้าไปหาท่าน กุฏิก็จะไปเอาย่ามกับท่านอะไร ท่านขูไว้แล้ว อย่ามายุ่ง นั้นเห็นไหมคำเดียวเท่านั้น ท่านสะพายย่ามเรานี้ไปกุฎิเลย พอไปถึงกุฎิ พระก็รุมขึ้นไป นี่รู้ไหมว่าท่านมหาไปทำประโยชน์ แล้วย่ามท่านที่อยู่กุฎิท่านไม่เห็นมีใครมาเก็บมารักษา ท่านว่างั้นนะ คือท่านก็รู้ว่าหนู เพราะหนุมนุ่ม พระเลยกราบเรียนท่านว่า ท่านได้สั่งพวกกระผมไว้เรียบร้อยแล้วก่อนที่ท่านจะไป ท่านจัดอะไรใส่ย่ามไว้แล้ว ให้พากันไปเก็บเสียไม่งั้นหนูจะกัด นี่ฉันทงกันเสร็จแล้วถึงจะไปเอามาพอดีพ่อแม่ครูจารย์ก็เลยไปเอามาก่อน ท่านนิ่งนะคราวนี้

ที่แรกท่านขูเสียก่อน พอเล่าเหตุผลให้ท่านฟังเรียบร้อยแล้วท่านก็เลยนิ่ง แล้วพระก็เลยคลานเข้ามาเอาย่าม ท่านไม่ว่าอะไรนะ เอาไป คือท่านได้สั่งไว้แล้วว่าฉันทงกันเสร็จแล้วถึงจะไปเอาย่ามนี้ออกไปเก็บไว้ แต่พ่อแม่ครูจารย์ไปเอามาก่อน ท่านก็นิ่งนั้นผ่านไปละ อย่างนี้จะท่านทำกับเรา โอ้ ทำอย่างนี้ละ เรดาร์ท่านจะจับตลอดเลย ไม่ทราบเป็นยังไงกับเรา เรมิตของเราจับตลอดเหมือนกัน ท่านจับเรดาร์ตาสว่างไซ้ใหม่ ละ หลวงปู่มันท่านจับด้วยเรดาร์ตาสว่าง เราจับด้วยเรมิตของเรา หัวชนไปเลย เราก็จับท่านเต็มกำลังของเราเหมือนกัน แต่สุดท้ายผลเราหน้าผากแตกทุกที หงายทุกทีสู้ท่านไม่ได้ เห็นไหมคนตาบอดกับคนตาดี เป็นอย่างนั้นละ เป็นที่ให้เราระลึกตลอดเวลา

ยิ่งท่านจวนเข้ามาเท่าไร ยิ่งรู้สึกว่าจะจับตลอดเลย เคลื่อนไปไหนรู้หมด อะไรเคลื่อนไหว อาหารการบริโภคอะไรที่เราเห็นว่าท่านชอบฉันชอบอะไรนี้ เรามาอุดรฯ แต่ครั้งนี้ หาอุบายมานะมาอุดรฯ ความจริงตั้งใจมาหาเอาของ ต้องหาอุบายมาอย่างนั้น อย่างนี้ อุบายที่ท่านจะอนุญาต พอท่านอนุญาตแล้วมา แล้วส่งโยมให้เขาไปเอาของมา อันไหนที่ท่านฉันสั่งเลย ๆ จัดใส่แข่ง ๆ เต็มแข่งแล้วขึ้นรถไปเลย พอไปถึง พรรณนา แล้วเอาล้อเอาเกวียนเขามาใส่เต็มไปเลย ทุกครั้งที่เราไปเราทำอย่างนั้น

เวลาไปก็ต้องมีอุบาย พยายามจะไม่ให้ท่านจับได้ ไปก็ไปหาแก่นขนุนบ้าง อะไรที่จำเป็นที่เป็นสาธารณะที่จะไม่ถูกตีหน้าผากเรา หาเอาแก่นขนุนท่อนแค่นี้ก็เอาใส่ในล้อไปเป็นข้อแก้ตัว เวลาจำเป็นจะเอานี้เป็นข้อแก้ตัว ส่วนของที่เอาไปถวายท่านเต็มล้อ เทียนนะ พอถึงบิ๊ปให้เณรมาชนบิ๊ป ๆ ๆ เข้าไปซ่อนไว้หมดไม่让您เห็น แต่ก่อนไม่มีรถ มีแต่พวกล้อพวกเกวียน พอไปถึงที่แล้ว ไม่ให้เข้าไปลิ้นกะล่าวท่านจะมองเห็น ต้องจอดไว้ข้างนอกแล้วก็ขนออกไปกระต๊อบเก็บไว้ที่ไหนดี ๆ เณรเพิ่งนี่ละ เพิ่ง ถ้ากลองเพลนี้ผู้ที่คอยปฏิบัติกับเรา มาที่ไรก็อย่างนั้น แก่นขนุนนี้ก็ไปเอาไว้ นี่ละแก่นแก้ตัว แล้วก็คอยดูท่าน

พอเรียบร้อยแล้วก็ไปหาท่าน ท่านก็ทราบที่เรามาแล้ว ตอนเช้าเราก็สังเกต โอ๊ย ไม่ใช่เล่นนะ เดินบิณฑบาตออกมานี่ตาท่านสาย ๆ รอยล้อรอยเกวียนเราเอาไม้กวาดไปกวาดไว้หมดนะไม่ให้เห็น นี่พูดถึงเรื่องว่าต่างคนต่างจับกันวางั้นเถอะนะ สู้ท่านไม่ได้ เราปิดกวาดทางเข้าไป รอยล้อรอยเกวียนไม่ให้เห็นเลยนะ เอาไม้กวาดไปกวาดออกตลอดไม่ให้เห็นเลยละ เราก็อ่าเรารอบคอบตาดี ที่นี้ตอนเช้าท่านออกไปบิณฑบาต ตาท่านจับจนได้ไปเห็นรอยล้ออยู่นั้น กวาดไม่หมด นี่รอยเกวียนมาจากไหน เอาอีกละ กูตายที่นี้ ก็คว่าเอาแก่นขนุนมาละซีเรา ก็เราหาเป็นข้อแก้ตัวไว้แล้ว อ้อ มาจาก พรรณนา เห็นแก่นขนุนดี ๆ ก็เลยเอาแก่นขนุนมา ท่านก็คณิกขนุนใหญ่ นั้นแหละ มหาโจรมันเอามาคว่างั้น ท่านก็เลยนั่งเลยนะ นี่เห็นไหมท่านจับได้แล้วนั้น

นี่รอยเกวียนมาจากไหนนี่ จี๋เข้าไปเลย อ้อ รอยเกวียนเอาแก่นขนุนมา เห็นแก่นขนุนดี ๆ เลยเอามาใช้หน่อย ท่านนั่ง ท่านคณิกกว่านี้แก่นขนุนใหญ่ นั้นแหละ ส่วนใหญ่มันเอาหนีหมดแล้วเข้าใจไหม แก่นขนุนใหญ่ อย่างนี้ละท่านจับตลอดนะ เราเอาไว้ดี ขนาดไหนก็ตาม นั้นเห็นไหมละ อยู่ ๆ ปิดกวาด ๆ เดินปิดโน้นปิดนี้ไปเปิดกุฎิที่นั่นจนได้ เห็นไหมละ เราเอาไว้ลึกลับ ๆ เสียด้วยนะ บทเวลาจะเจอ ปิดโน้นปิดนี้ มองโน้นมองนี้ กวาดนั้นกวาดนี้ ไปถึงนั้นเปิดออกเลย โธ อะไรเต็มอยู่ที่นี่ อู๊ย เราจะตายเราหาข้อแก้ตัวตามอยู่อย่างนั้นตลอดนะกับเรา

พ่อแม่ครูจารย์มั่นนี้ โอ๊ย ตามจริง ๆ นะ จับทั้งส่วนหยาบ ส่วนละเอียด จับหมดเลย เพราะฉะนั้นเราถึงเทิดทูนสุดยอดล่ะซิ อะไรก็ตามท่านเห็นหมดนี่นะ เราพยายามทำแบบไหนท่านเห็นหมด แต่ท่านก็พอที่จะคิดบ้างว่า นี่มันก็ต้องใช้ปัญญาเต็มภูมิมั่นนั่นแหละ ความหมายว่าเงี้ยนะ ปัญญามั่นปัญญาอึ้ง มันคงใช้ปัญญาเต็มภูมิ เพราะทดลองเรามาตลอด จับตรงไหนเราก็มีพลิกแป๊บออกเสีย จับตรงนี้พลิกออกนี้ อย่างจับที่ว่าล้อเกวียน ก็เอาแก่นขนุนออกอวดเสีย สู้กันไปเรื่อย เป็นอย่างนั้นละ

เรื่องพ่อแม่ครูจารย์มั่นนี้ โอ๊ย ฉลาดจริง ๆ นะ เพราะฉะนั้นเรื่องอะไรที่เกี่ยวกับพ่อแม่ครูจารย์มั่นนี้ ลงทันที ๆ เลย เราสุดกำลังความสามารถของเราที่จะพินิจพิจารณาสังเกตสังกาท่าน ไม่ว่าหลักธรรมหลักวินัย ไม่มีเคลื่อนคลาดเลย เพราะเราก็เรียนมาเหมือนกันนี่ นี่ละที่เราเทิดทูนสุดยอดก็คือเรื่องความฉลาดแหลมคมของท่าน การปฏิบัตินี้ตรงแนวตามตำรับตำราเลยนะ ตรงแนวเลย เพราะต่างคนต่างเรียนก็รู้ ผิดพลาดตรงไหนก็รู้ นี่ไม่ผิดนี่ ตรงไหนท่านเก็บหอมรอมริบ ไม่มีเรียกรวดสาตกระจายนะ เก็บเรียบหมด พระวินัยข้อไหน ๆ โอ๊ย ท่านเก็บเรียบ เราจึงได้เทิดทูนท่าน พรรณาไม่หมดนะเรื่องที่เรดาร์ท่านจับเรานี่ ท่านจับจริง ๆ ไม่ใช่ธรรมดา

ก็คงจะเป็นความเมตตาของมากของท่านก็ได้ ก็รู้สึกที่ท่านเบาใจนะเวลาเราอยู่ที่นั่น พระเณรจะเรียบไปหมดเลย เพราะเราอยู่อย่างนี้ตลอดเวลา กับพระกับเณร ไม่ให้มากระทบกระเทือนท่านได้ ให้ท่านอยู่ผาสุกร่มเย็นเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร พวกเราปฏิบัติกันเต็มความสามารถด้วยความสงบเรียบร้อย เราเป็นผู้ควบคุมอยู่ตลอดเวลา อย่างนี้ละเราปฏิบัติต่อท่าน ยิ่งท่านป่วยท่านหนักเข้าเท่าไร เรายิ่ง โอ๊ย เหมือนว่านอนอยู่จับเดียวเท่านั้นนะ ตื่นพับไปแล้ว ดูทุกอย่าง ท่านก็รู้สึกว่าคุณเมตตามากกับเรานะ ท่านเมตตามาก

ท่านตัดเราคนหนึ่งเราก็ไม่ลืม ไม้กวาด เราไปเดินจงกรมอยู่ในป่า ถึงเวลาปิดกวาดเราออกมา ไม้กวาดที่สอดไว้ใต้พื้นกุฏิเราก็ก้มเข้าไปจะเอาไม้กวาดไปปิด แล้วเห็นไม้กวาดอันหนึ่งที่เราทิ้งในป่าแล้วนะมาเหน็บอยู่นั่น ไม้กวาดนั้นเราเข้าใจว่าใช้ไม่ได้แล้ว เราก็ทิ้งเข้าป่าข้างทางโน้น ข้างทางผ่านไปมา ทิ้งอยู่ข้างทาง ทิ้งเข้าไป เวลาเรามามีมือเอื้อมเข้าไปจะเอาไม้กวาดที่จะไปปิดกวาดนะ ไปมองเห็นไม้กวาดคันนี้ละ คันที่เราทิ้งแล้วนี้ อ้าว ไม้กวาดนี้มันมาได้ยังไง จับเอาไม้กวาดออกมา อ้อ ไม้กวาดนี้เป็นไม้กวาดที่เราทิ้ง ก็ไปดูไม้กวาดนั้น เห็นก็ชัดแล้วก็ไปดูซ้ำอีกทีนึง ไม่เห็น โห ใครเอามาเหน็บไว้นี้ คงเป็นพ่อแม่ครูจารย์แหละสอนเรา ท่านสอนเรา

เรามา ออกจากนี้ก็ดูรอยท่านเดินไปทางโน้น ไปทางสุดวัด ทางจงกรมเราอยู่ลึก ๆ โนน ไปนั้นแล้วท่านกลับ ท่านไปเห็นไม้กวาด ท่านไปเอาไม้กวาดออกมาเหน็บไว้

แล้วท่านก็เดินด้อมไป ดูรอยรองเท้าท่าน โอ๊ย ไข่แล้ว หมอบเลยเราก็ดี ตั้งแต่นั้นมาไม่ว่า กวาดนี้ถ้าพอซ่อมได้ยังไงเราจะซ่อมเต็มเหนี่ยวเลยนะ นี่แสดงว่ามันพอใช้ได้ยู่อเอาไปทิ้งทำไม ความหมายว่าจ้าง ท่านเทศน์สอนเรา ตั้งแต่นั้นมาก็เป็นอาจารย์เอกทีเดียว ไม่ว่า กวาดนี้ต้องซ่อมต้องอะไรเรียบร้อย จนใช้ไม่ได้แล้วถึงจะทิ้ง ถ้าทิ้งครั้งที่สองนี้น่าจะเอา มาตีหน้าผากเรา ครึ่งนี้ยังไม่ตี อย่างนั้นละท่านสอนเรา อุบายท่าน เราก็ดำเนินตามนั้นเลยนะ

นี่ละพ่อแม่ครูจารย์มั่น ในสมัยปัจจุบันนี้เราพูดจริง ๆ ว่าเราเป็นนักล่าอาจารย์ก็ไม่ได้ เพราะเราเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ไม่ว่าด้านปริยัติ ด้านปฏิบัติ เราเข้านอกออกในได้หมด วัดราษฎร์ วัดหลวง วัดใหญ่ วัดน้อย ที่ไหน ทางปริยัติทางปฏิบัติ เราเข้าหมด เพราะฉะนั้นเวลาพูดถึงพูดได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยนะซี ไม่มีใครเหมือนว่าจ้างเลยนะผ่าน มาทั่วประเทศไทย เราไม่ได้เหยียบย่ำครุบาอาจารย์องค์ใด ไม่เหมือนกับบอกไม่เหมือนพูดอะไรเป็นอันนั้นทุกอย่าง ท่านไม่มีคำว่าเหลวไหล ว่าอย่างไรเป็นอย่างนั้น ๆ ไปเลย คำพูดกับความรู้สึกของท่านจะออกตรงแนว ๆ เลย พูดอย่างไรเป็นอย่างนั้น ๆ เลย ไม่มีคำว่าเหลวไหล จึงเป็นคติได้อย่างเอกทีเดียว

เวลาท่านจวนเข้าไปทำอะไร เรายังติดแนบ ๆ ตลอด ๆ หนีไปไหนไม่ได้เลย คอยดูคอยสังเกต คอยเตือนพระเตือนเณรให้ปฏิบัติต่อท่าน ให้เป็นความสงบร่มเย็นเฉพาะท่าน ไม่ให้มีอะไรมากระทบกระเทือน เราต้องเอาอย่างหนักทีเดียว เรื่องอาหารการฉันนี่อะไรที่ถูกต้องกับธาตุกับชั้นของท่าน ก็เราเป็นผู้ปฏิบัติอยู่ตลอด ท่านชอบฉันอะไรบ้าง เราสังเกตอยู่ตลอด อันไหนที่ท่านเมตตาท่านฉัน เห็นว่าถูกต้องกับธาตุกับชั้นท่าน เราจะไปหาสิ่งนั้นละมา ฟาดมาเป็นเซ่ง ๆ อะไรก็ดี อะไรถูกต้องตามต้องเอามาอย่างเต็มเหนี่ยว เพราะฉะนั้นจึงมาอุดรฯ หาอุบายมา ไม่มีอุบายไม่ได้นะ ต้องมีอุบายเต็มตัว ข้อแก้ตัวมาเต็มตัวเลย ท่านอนุญาตให้มา มากก็ไปกว้านหา ให้เขาไปหากว้านในตลาดใส่เซ่ง ๆ เต็มที่แล้ว เอาละที่นี้กลับ

พอกลับไปก็แบบนี้ละ ไปต้องแบบหลบ ๆ ซ่อน ๆ ตลอดนะ ไม่ใช่หนหนึ่งหนเดียว เอาเรื่อยไปเรื่อย ทีนี้ถ้าไปเที่ยวทางไหนก็อีกละในป่าในเขา มีอะไรที่ถูกต้องกับธาตุกับชั้นท่านก็ไปหาเอามาอีก อยู่ในป่านู่นนะ ก็ไม่ได้นึกว่าท่านจะรู้ บทเวลาท่านใส่นี้ โอ๊ย ใส่นี้หงายหมาเลย ไม่ได้หงายธรรมดา ไม่มีท่าต่อสู้อู่อท่านไม่ได้ว่าจ้างแกะ เบรียงทีเดียวหงายเลย ทีแรกท่านก็ทำท่าอุบายเสียก่อนนะ

พระเราตั้งแต่ละองค์ ๆ นิสัยไม่เหมือนกัน ท่านว่าอย่างนี้ขึ้นก่อนนะ ตอนจะฉันท่านเอาตอนที่ปิดประตูตีหมาเพื่อมันจะได้ชี้ทะเล็กออก ปิดประตูตีแมวเราไม่อยากพูด เราพูดปิดประตูตีหมาเหมาะ เรายังอยู่นี้ ก็ท่านนั่งอยู่นั้นจะฉัน พระเณรเรานี้ นิสัยไม่

เหมือนกัน องค์หนึ่งเด่นทางหนึ่ง ๆ แล้วก็ยกขึ้น ท่านกงมาก็เด่นทางนั้น อันนั้นมาที่ไร ต้องได้ผ้ามาเป็นไม้ ๆ ทั้ง ๆ ที่ผ้าหายากนะ สมัยนั้นสงครามโลกผ้าหายาก ทางโน้นมาที่ไรเอาผ้ามาเป็นไม้ ๆ มาเลย ท่านหามาแต่ไหนก็ไม่รู้แหละ อาจารย์สีลา บ้านวออากาศอำนวยการ นี่เก่งทางมีดโกนทอง มาที่ไรเป็นกำ ๆ เป็นมัด ๆ มาเลย แจกพระเถร ได้ทั่วทั้งวัด องค์นั้นเก่งทางนั้น ๆ เราก็จ้างไปอย่างนั้นแหละ องค์นั้นเด่นทางนั้น ๆ เราก็มียแต่เพลินฟัง ทั้งอ้าปาก ไม่สนใจนะ

เปี้ยะตรงนี้ถึงได้รู้ บทเวลาท่านจะเอาเราท่านไม่ได้ทำกรรมदानะ ที่แรกท่านก็พูดกรรมदानะ ๆ องค์นี้เด่นทางนั้น องค์นั้นเด่นทางนั้น ๆ พอหมดแล้วที่นี้ก็หันมาหาเรา ตัวยุ่งที่สุดคือตัวนี้ ชี้เลย นี่ยุ่งที่สุด ไปที่ไหนอะไรแปลกไปเลย ไปที่ไหนอะไรแปลกไปเลย คือเราไปหากวันเอามา กูตาย เอาแล้วที่นี้ สู้ท่านได้ยังไง เรามีแต่เพลินฟังท่าน เวลาท่านจะพาตเราเราไม่ได้ดู ท่านใส่เอาอย่างถนัด ตัวยุ่งที่สุดคือตัวนี้ว่าจั้นเลย ชี้นิ้วด้วยนะ โอ อะไร ๆ ที่ไหนมันไปยุ่งเอาหมด ท่านรวมทีเดียวเลย อะไรอยู่ที่ไหนมันไปเห็นหมด ไปยุ่งหมดนั้นแหละ เราก็อบ ก็มันเป็นความจริง นึกว่าท่านจะไม่รู้ เห็นไหมล่ะ อย่างนั้นแล้วเวลาท่านตี

เอาที่นี้เรื่องรับพระเถรก็เหมือนกันนะ เรายี่เรียกว่ารับหมู่เพื่อนในวัด เต็ดดูก็อยู่กับเรา แต่เวลาจำเป็นนี้เราตัดคอเขารอง ๆ ใครผิดที่ไหนเราก็อบายสอดเข้าไป อบายเข้าไปได้ ไม่ได้แต่งขึ้นนะ มันหากมีเงื่อนพอเข้าถึงได้เราก็ไป อันนั้นผิดอย่างนั้นผิดอย่างนี้ เราก็บอกว่าเรื่องราวมันเกี่ยวกับเรื่องกรรม เราสั่งให้หมู่เพื่อนทำอย่างนั้น ๆ เราก็ว่าไป ท่านชนาบพระองค์นี้ พอมาถึงเรา เราเป็นคนผิดแล้วท่านก็นิ่งเสีย นิ่งหนหนึ่ง นิ่งสองหน นิ่งหลายหนต่อหลายหน พระเถรไม่ใช้น้อยองค์นี้ เดี่ยวองค์นั้นผิดอย่างนั้น องค์นี้ผิดอย่างนี้ มีแต่เราเป็นผู้ไปตัดครอง ครั้นนาน ๆ เข้าก็เอาตอนจั้นจั้นนั้นละ ตอนเงียบ ๆ

บทเวลาจะขึ้น พระเถรผิดทำวัดหัววัดก็มหาผิด ขึ้นแล้วนะ พระเถรหูหนวก ตาบอดผิดก็มหาผิด เป็นใบ้เป็นบอผิดก็มหาผิด ๆ ทั่วทั้งวัด พระเถรหูหนวกตาบอด เป็นบ้าเป็นบอมาจากไหน เข้ามาในเขตวัดนี้ มีแต่ผู้ถูกทั้งหมด มหาผิดคนเดียว นั้นเอาแล้วนะบัดเวลาจะเอา เทอ มหาองค์นี้มันโง่ถึงขนาดนั้นเขี้ยวเหอ ท่านรู้แล้วว่าเราตัดครองหมู่เพื่อน เราก็อบเสีย อย่างนั้นละเห็นไหม ท่านจับได้หมด เวลาพระเถรจะเป็นจะตายเราก็ตัดครอง แต่เวลาออกมาแล้วก็สอน อย่างน้อยก็สอน มากกว่านั้นจับบิดเอาเลย ทำไมทำอย่างนั้น ๆ จี้อาเลย ก็เราเป็นคนรองออกมาแล้ว นั้นละไม่ได้นึกว่าท่านจะรู้จะจับได้ เห็นไหมละ จับได้หมดเลย อย่างนี้ซิเราถึงได้เทิดทูน อะไร ๆ ก็มหา

ผิด ๆ เหนอ มหาองค์นี้จะโง่ถึงขนาดนั้นเชียวนะ ทานรู้แล้วว่าเราเอาหมูเอาเพื่อน ความหมายก็กว้างนั้นแหละ

เรื่องวัตถุเครื่องก่อสร้างนี้ไปยุ่งกับท่านไม่ได้นะ ฟังซิ นี่ละแบบฉบับของพระพุทธเจ้าจริง ๆ บวชแล้วไล่พระเข้าไปทุกองค์ เว้นไม่ได้นะ รุกขมูลเสนาสน์ นี้ คือบรรพชาอุปสมบทแล้วให้เธอทั้งหลายเข้าไปอยู่ในรุกขมูลร่มไม้ ในป่าในเขา ไล่เข้าเลย ๆ ทุกองค์ โอวาทข้อนี้ไม่เว้นแต่องค์เดียว ใครบวชต้องได้รับโอวาทข้อนี้ อุปัชฌาย์จะรังเกียจในการอยู่ป่าอยู่เขาขนาดไหน ต้องสอนวิชานี้ต่อพระผู้บวชใหม่ทุกองค์ ไม่สอน.. ผิด หลักของอุปัชฌาย์ต้องได้สอน

พระพุทธเจ้าไล่เข้าป่า แล้วไม่สนใจเรื่องการก่อสร้างนั้นนี้ ไม่มี มีแต่เรื่องสมาธิ เรื่องปัญญา เติบงกรรมภาวนาตลอด ๆ องค์ไหนเข้ามาหา ถามเป็นยังงี้ เป็นยังงี้คือถามจิตเลยนะ สร้างศาลาได้หลังขนาดไหน ได้กี่หลัง สร้างโบสถ์ สร้างวิหาร ได้กี่หลังไม่เคยมี ไม่เคยถามนะ มากี่ ไปอยู่ในป่านั้นเป็นยังงี้ ในเขาลูกนั้นเป็นยังงี้การภาวนา จี๋เข้าตรงนี้ นี่ละตำราท่านสอนอย่างนี้ องค์ไหนมามีแต่เล่าเรื่องสมาธิ เรื่องศีลไม่พูดแหละเพราะต่างคนต่างรักษาเรียบร้อยแล้ว ท่านจะขึ้นเรื่องสมาธิ เรื่องปัญญา เรื่องการภาวนาล้วน ๆ เลย นี่ละพระพุทธเจ้ารับสั่งหรือประทานโอวาทแก่พระสงฆ์ที่เข้าเฝ้าท่าน ฝ้าด้วยความเป็นธรรมจริง ๆ สอนก็สอนด้วยความเป็นธรรม เรื่องวัตถุเครื่องก่อสร้างไม่มี ยันกันเลย

ก็มีแต่นางวิสาขาที่สร้างศาลา วิหาร ถวายพระพุทธเจ้า ที่ บุพพาราม เท่านั้น นั่นก็ให้ฆราวาสเขามาทำ ท่านรับสั่งให้พระโมคคัลลาน์เป็นผู้ดูแลการก่อสร้าง พระโมคคัลลาน์ท่านก็เป็นพระอรหันต์ ฟังซิ ท่านผิดไปที่ตรงไหน ท่านคอยแนะเขาเท่านั้น นอกนั้นพระไม่ได้มายุ่งเลยนะ นี่ละก็มีเท่านั้นการก่อสร้างเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วพวกตาบอดมันยังหาอุบายมาตีหน้าผากเราอีก ว่า ศาลานางวิสาขานั้นมีห้องพักถึง ๕๐๐ ห้อง ห้าร้อยห้องพ่อแม่มียังงี้เราอยากถามว่าอย่างนั้น กูก็เรียนมาเหมือนกัน นู่นนะเห็นไหมละ มีงจะมาโกหกกูได้หรือ มันออกทางหนังสือพิมพ์นะ มันจะมาโกหกเรา เราก็เรียนมาคัมภีร์เดียวกัน มันหาเพื่อจะมากลบที่เราตำหนิเรื่องการก่อสร้าง มันเลยยกขึ้นว่า ศาลานางวิสาขานี้มีห้องเป็นที่พัก ๕๐๐ ห้อง ห้าร้อยห้องพ่อแม่มียังงี้ อยากถามว่าอย่างงั้น ก็เราเรียนมาเหมือนกันนี่ เอาอย่างนั้นมาทับศาสนา

ศาสนาเวลานี้มีแต่อิฐแต่ปูนแต่หินแต่ทรายแต่เหล็กแต่เหลาแต่ไม้วัดแต่มีวา เต็มบ้านเต็มเมือง บ้านเขาไม่ต้องพูด วัดวาเรานี้ละตัวหุรหุราที่สุดในเรื่องของสภปรก ส้วมถ่านซี้รตอรรตธรรม คือเหล่านี้เอง พระในครั้งพุทธกาลท่านไม่ได้สนใจกับสิ่งเหล่านี้ นะ บิณฑบาตมาจันแล้วเข้าป่า ๆ บำเพ็ญสมณธรรม นี่คือตำรา เรายันอยู่ได้อย่างนี้ เรา

เรียนมานี้จะว่ายังไง ไม่ได้มีวัตถุเครื่องก่อสร้างหฐ ๆ หธา ๆ อย่างที่เห็นที่เป็นอยู่เวลานี้ ไม่มี นอกจากเข้ามาเหยียบย่ำกันอย่างหน้าตื้อหน้าด้านเท่านั้นเอง ไม่ว่าจะอยู่ที่หลับที่นอน โอัย หฐหฐาฟูฟ่า

พระพุทธรเจ้าสอนเห็นใหม่ อัจฉาสนนมหาสนนา เวรมณี ลิกษา นี้ ไม่ให้นั่งที่นั่งที่นอนอันใหญ่และสูง ภายในยัดด้วยนุ่นและสำลี ฟังซิ นั่นก็คือว่ามันจะนอนใจเกินไป ไม่ให้ไปทานอนในที่เช่นนั้น นอนพอจับไปพอบรรเทาชั้นธเท่านั้น ลูกขึ้นติดผิงเลย ๆ อปัลณกปฏิบัติทา ท่านก็สอนไว้ การปฏิบัติไม่ผิด การหลับการนอนแบ่งเวลาเท่าไร ปฐมยาม เติงจกรรมนั่งสมาธิภาวนา บอกไว้อย่างนั้น มัชฌิมยาม เที่ยงคืนไปแล้วพักเสีย ๔ ชั่วโมง พอปัจฉิมยาม ตื่นนอนแล้วออกเดินจงกรมบ้าง นั่งสมาธิบ้าง ภาวนาบ้าง นี้คือ อปัลณกปฏิบัติทาสูตร ท่านแสดงไว้เรียบร้อย

จากนั้นเรื่องความสำรวมระวังท่านก็ว่ากันไปหลายข้อเหมือนกัน แต่เราขอสักคำสำคัญ ๆ มาให้ฟัง นี่ท่านยุ่งอะไรกับอะไร ที่หลับที่นอน ล้มที่ไหนดลงไปนอนเลย พอหลับพอจับบรรเทาชั้นธเท่านั้น เพื่ออันใหญ่คือเรื่องจิตตภาวนา เติงจกรรม นั่งสมาธิภาวนา ถ้าเหนื่อยนั่งมันจะง่วง ให้ลงเดินจงกรม ท่านสอนวิธีทุกอย่างนะ พลิกแพลงเปลี่ยนแปลงเพื่อเอาชนะกิเลสตัวชี้เกียจชี้คร้าน ตัวท้อแท้อ่อนแอ ที่นอนหอมมุ้ง หฐหฐาฟูฟ่า พวกนี้พวกโจรพวกมารรบกับบรรลกับธรรม ภาวนามันจึงไม่ได้เรื่องได้ราว

ฟังซิพี่น้องทั้งหลาย นี่เอาคัมภีร์ออกมาปะมาพูด เราไม่ได้มาพูดเล่น ๆ นี่ละครึ่งพุทธกาลท่านเป็นอย่างนั้น แล้วกับทุกวันนี้เอามาเทียบกันซิเป็นยังงัย มันมีไหม เรื่องป่าเรื่องเขาเรื่องจะเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา มันมีแต่กระดาดดินสอดตามโตะตามแก้อี้ แก้อี้ก็หฐหฐาฟูฟ่า ที่หลับที่นอนมันอยากแต่งขึ้นไปห้าร้อยชั้นนุ่นอีก แข่งศาลา นางวิสาขาห้าร้อยห้องอีก มันไม่พอมันหฐหฐาฟูฟ่า ที่อยู่ที่กินที่หลับที่นอนหฐหฐาฟูฟ่า แต่หัวใจแห่งผากจากธรรมทั้งหลาย ไม่เคยมีธรรมติดหัวใจเลยนี้ไม่ดูกันบ้างหรือ เป็นยังงัยลูกศิษย์ตาคัด ทั้งเขาทั้งเรา ดูทุกคนซิ บวชมาเพื่อดู ดูหัวใจเจ้าของ

ความผิดพลาดอยู่ที่หัวใจ ความถูกต้องอยู่ที่หัวใจ จึงต้องให้ดูหัวใจก่อนอื่น สอนที่ไหนท่านสอนที่หัวใจ ไม่ได้สอนที่อื่นนะ เวลานี้มันเลวไปขนาดนั้นละ เมื่อมันมากต่อมาก ของปลอมมากต่อมาก ของจริงเลยไม่ปรากฏ ทับของจริงไปหมดแล้วเวลานี้ ของจริงออกมาแยบนี้ตื่นบ้ากันแล้ว ตื่นบ้ากันแล้วนะ เราไม่ตื่นเราพูดจริง ๆ เราพูดตามหลักความจริงอย่างนี้ละ พูดให้ฟังอย่างนี้ ของจริงมีอย่างนี้จะให้ว่ายังงัย มันเป็นบ้ากันไปทุกวัน ๆ ศาสนาจะไม่มีเหลือนะ จะเหลือแต่ผ้าเหลือง หัวโล้น ทั้งเขาทั้งเรา หัวโล้นด้วยกัน ผ้าเหลืองด้วยกัน เลอะเทอะด้วยกัน

บวชเข้ามาแทนที่จะมาส่งเสริมศาสนาให้มีความเจริญรุ่งเรือง ตั้งแต่ภายในตัวเองกระจายออกไปสู่ส่วนรวม ให้เป็นความสงบร่มเย็น กลับเป็นไฟเผาไหม้ตั้งแต่พระแต่เถรหัวโล้น ๆ ลงไปทั้งเขาทั้งเรา ไหม้ไปจากเรานี้ก่อน แล้วก็ไหม้ลุกลามไปหมด หากความดีความดีความสงบร่มเย็นไม่มีนะเวลานี้ มีตั้งแต่ผ้าเหลือง ทั้งหัวโล้นเขา หัวโล้นเรา เต็มวัดเต็มวาเต็มบ้านเต็มเมือง มีแต่กองทำลายอย่างลึกลับ ๆ ทำลายลึกลับนะ

พระทำลายศาสนาใครไม่กล้าแตะนะ จะตำหนิติเตียนว่าอย่างนั้นอย่างนี้เขาก็ไม่กล้า นี่ยิ่งยิ่งใหญ่นะ ว่าเราเป็นพระ ๆ ละชี ขึ้นสมุห์ ไบฎีกา พระครูพระคณ เจ้าฟ้าเจ้าคุณ แล้วยิ่งใหญ่เลยนะ ใหญ่แต่เรื่องของกิเลส เรื่องสัวมเรื่องถนเต็มหัวมันชิ ใหญ่อรรถใหญ่ธรรมมันไม่มีชิ ใหญ่พระพุทธรูปเจ้านี้เป็นยังงี้ ศาสดาเอก ใหญ่สาวกเป็นยังงี้ สรรณี คัจฉามิ ของพวกเรา ใหญ่พวกเรามีแต่ชี้เต็มหัว พวกถนพวกชี้เต็มหัวพระหัวเถร ความลึมเนื้อลึมตัว ความไม่เอาไหนในหลักธรรมหลักวินัย ไม่สนใจกับอรรถกับธรรม นี่คือนเรื่องสัวมเรื่องถนเต็มหัวพระหัวเถรเวลานี้ ดูเอาทั่วประเทศไทย ดูตั้งแต่วัดป่าบ้านตาดนี้ออกไป ให้อู จะเห็นหมด เพราะสิ่งเหล่านี้มีเกลื่อนอยู่

ดูตั้งแต่วัดป่าบ้านตาดนี้ก็ดูเอาชิ แต่เว้นไอ้ปุ๊กก็นะ ไอ้ปุ๊กก็มันไม่มีธรรมมีวินัย มันอยากไปไหนมันก็ไป อยากแหกก็แหก อยากนอนก็นอน อยากลงน้ำมันก็ลง อย่าไปเอาไอ้ปุ๊กก็มาเป็นกฎเป็นเกณฑ์นะ เขาออกบัญญัติแล้วพวกนี้ เข้าใจใหม่ ให้อูพวกเราที่อยู่ในบัญญัติชั่วนี้ ให้อู ผิดถูกประการใดให้แก้ไขตัดแปลง อยากเป็นคนดีต้องตัดต้องแปลง อยู่เฉย ๆ ดีไม่ได้นะ ต้องตัดต้องแปลง เพราะความชั่วมันรุมตลอดเวลาแล้ว ส้มไม่สั่งสมมันเป็นโดยเจตนาของมันลึกลับอยู่ภายในตัวเองของจิตนั้นนะ เพราะกิเลสตัวนี้พาให้เป็นไป ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจมันก็เป็นความชั่วของมัน เป็นกิเลสของมันไปเรื่อย ๆ

แต่ฝ่ายที่เราจะมาตัดแปลงให้เป็นอรรถเป็นธรรม เราต้องตั้งอกตั้งใจต่อสู้กันจริง ๆ ถึงจะแก้ไขกันได้ ต้องทำนะ เราอย่าหวังว่าเกิดมานี้มันจะดีเฉย ๆ มันไม่ได้ดีนะ ชั่วก็หาเอา ทำเอา กิเลสพาหา ดีธรรมพาหา เราต้องหาดีด้วยอรรถด้วยธรรมนะ ไม่งั้นจวมจริง ๆ นะ เอาละวันนี้เทศน์เพียงเท่านี้ละพอ ให้พรเสียก่อน

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันท่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet

www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd